

Deseta obljetnica Instituta za crkvenu glazbu i

Savjetovanje o životu i djelu Albe Vidakovića

Albe Vidaković još uvijek živi u vrlo svježim sjećanjima mnogih njegovih prijatelja i znana. Čini se kao da je još jučer bio tu, razgovarao s nama, pravio planove. A ipak, kad se premo iz tih uspomena, koje ne vode računa o prolaznosti vremena, s iznenađenjem ustanovimo: prošlo je već deset godina od smrti tog čovjeka, svećenika, skladatelja i muzikologa.

Tim povodom Institut za crkvenu glazbu, koji također navršava desetu obljetnicu postojanja, dajući pregled svog rada u proteklom razdoblju, organizirao je i znanstveno savjetovanje o Albi Vidakoviću.

Proslavu povodom desete obljetnice Instituta otvorio je u srijedu, 17. travnja u dvorani »Vijenac« predstojnik Mo. *Andelko Milanović*.

Uslijedili su brojni pozdravi domaćih i stranih sudionika.

Glavni izvještaj o rezultatima desetogodišnjeg rada Instituta za crkvenu glazbu podnio je *Đuro Tomašić*, predavač, koji je na toj ustanovi djelovao od samog njezinog početka.

Nakon toga u zbornici Bogoslovnog fakulteta otvorena je *izložba o Albi Vidakoviću i Institutu*. Brojne fotografije iz Albina djetinjstva, mladenaštva i kasnije pune muževne dobi, fotografije s prijateljima, rodbinom itd. prikazuju njegov fizički lik. Lik Vidakovića skladatelja i muzikologa prikazan je jednako brojnim primjercima njego-

vih skladbi (mise, različite manje crkvene popijevke, zatim neka djela s područja svjetovne vokalne ili instrumentalne glazbe) te različitim rasprava, članaka i studija (od onih opće poznatih o Vin-ku Jeliću i Križaniću do velikog broja manje znanih široj javnosti). Rad Instituta prikazan je na izložbi također s nekoliko fotografija (osnivanje, likovi predavača i sl.) a izloženi su bili i mnogi radovi polaznika.

Uvečer istoga dana u zagrebačkoj Katedrali održan je *koncert djela hrvatskih skladatelja* koji je u orguljskom dijelu zamišljen kao presjek hrvatske literature za orgulje. Koncert je simbolički počeo Vidakovićevom orguljskom »Fantazijom i fugom u f-molu« koje je izvela s. Imakulata Malinka. Ona je svirala još i nekoliko »Pastorela« (Dudaš, Rondo) Fortunata Pintarića primjenjujući vrlo apartnu i efektanu registraciju. U izvođenju mješovitog zbora slijedila je popularna »Molitva« Franje Dugana, te također vrlo poznata skladba Krste Odaka »Svrši stopi moje«. Oba djela, lijepo otpjevana, mogu poslužiti kao dobar primjer kako velik i glasovno usklađen pjevački zbor može u Katedrali izvrsno zvučiti. U Odakovoj kompoziciji uvodni solo otpjevao je Mato Rajčić. Muški zbor Katedrale nastupio je s danas nešto rjeđe izvođenim djelom Jakova Gotovca »Terra tremuit«. Između pojedinih zbornih skladbi izvedene su još neke starije i novije kompozicije za orgulje: arhaički koncipirana »Elegija u f-

-molu« Franje Lučića, neobarokna »Toccata u g-molu« Franje Dugana, vrlo lijepa »Passacaglia u a-molu« Miroslava Magdalenica, zanimljiv modernistički načinjen ciklus »Preludij, arija i toccata« Nikše Njirića, »Hrvatska litanija« Miroslava Miličića te pomalo robustan »Triptychon« Anđelka Klobučara. Za orguljama su bili Mato Leščan, Hvalimira Bledšnajder i, naravno, Anđelko Klobučar.

U četvrtak, 18. travnja ujutro — nakon sv. mise zadušnice — otvoreno je znanstveno savjetovanje o Albi Vidakoviću. Uvodni pozdrav izrekao je Mo. Anđelko Milanović, Albin nasljednik i, kako je već spomenuto, sadašnji voditelj Instituta. Slijedili su referati. Dr. Hubert Pettan opisao je vrlo iscrpno »Vrijeme i prilike u doba djelovanja Albe Vidakovića«. Spominjao je koje su poznatije glazbene ličnosti živjele u doba njegova rođenja, naveo istaknute glazbenike koji su mu bili suvremenici i završio s pregledom najznačajnijih glazbenih ostvarenja koja su se u vrijeme Albina života izvodila u Zagrebu.

»Životni put Albe Vidakovića« izložio je dr. Marin Semudvarac, iscrpno opisujući zgrade iz glazbenikova djetinjstva u Subotici, školovanja u Travniku i studije u Zagrebu. Opisao je i povoljne okolnosti koje su mladog svećenika odvele na Papinski institut za glazbu u Rimu, zatim povratak u domovinu i suradnju s mnogim istaknutim ličnostima iz kulturnog i društvenog života.

Prof. Mato Leščan oslikao je »Skladateljski profil Albe Vidakovića«. Analizirajući redom njegova djela istaknuo je zamjetljivu promjenu stvaralačkog stila od onih ranijih djela pisanih jednim više internacionalnim stilom (s osvrtanjem na prošla razdoblja ili u skladu s tada izraženim novijim težnjama) pa do kasnijih djela, kad se Vidaković sve više približavao tzv. narodnom stilu, posebno onom istarskom.

Tijekom poslijepodneva istog dana savjetovanje je nastavljeno. Pedantnim, iscrpnim i vrlo objektivnim izvještajem dr. Lovro Županović je iznio koji su »Rezultati, značajke i značenje muzikološkog rada Albe Vidakovića«, spominjući kakve je teškoće imao Vidaković u svom radu na tom području, jer je u to doba bio jedini koji se time u većoj mjeri bavio.

Kakva je bila »Suradnja Albe Vidakovića sa JAZU na području etnomuzikologije« dr. Vinko Žganec je iznio koje je sve naše krajeve Vidaković posjećivao u vezi s tim istraživanjima i koji su najvažniji rezultati tog rada.

»Pedagoško, organizatorsko i reproduktivno djelovanje Albe Vidakovića« obradio je Mo. Ljubomir Galetić, pokojnikov učenik, a sada i nasljednik u funkciji regens chori zagrebačke Prvostolnice. Spominjući kako je Vidaković ulagao ogromne napore u radu s dječjačkim zborom Dječjačkog sjemeništa, a kasnije i s muškim zborom Bogoslovnog sjemeništa, on je istaknuo da je u Albinom djelovanju na tom području bila uvijek zamjetljiva visoka umjetnička razina izvođenja.

Navedenim referentima, na kraju savjetovanja priključili su se Zdravko Blajić i prof. Vladimir Fajdetić iznoseći svoja sjećanja na dane prijateljevanja i druženja s Albom Vidakovićem.

Isto večer u crkvi sv. Vinka priređen je koncert Vidakovićevih skladbi. Ženski zbor instituta izveo je najprije polifoni »Tulerunt Iesum«, a zatim ro-

mantičarski načinjena djela »Postula a me« i »Zdravo, o moj anđele«. U spomenutim kompozicijama, a također i u kasnije izvedenim zbornim djelima zamjetljivo je vrlo lijepo i pjevno vođenje pojedinih dionica. Mlada violinistica Zlata Kulešević nećakinja Albe Vidakovića i s. Imakulata Malinka za glasovinom izvela su »Preludij i fugu«. Slijedile su dvije Vidakovićeve obrade skladbi Vinka Jelića (Bone Iesu, Probasti Domine), a zatim romantičarski komponirana solistička popijevka »Cincokrt« s izvrsno načinjenom pjevačkom dionicom koju je izvela s. Cecilija Pleša. Najveći su utisak ipak ostavile posljednje točke programa: »Preludij i fuga u C-duru za orgulje u izvedenju Anđelka Klobučara, zatim vrlo efektini »Descendit Iesus« za mješoviti zbor i »Slava« iz Druge staroslavenske mise za 3-gl. ženski zbor i orgulje.

U petak 19. travnja vođen je slobodni razgovor na temu »Sadašnji trenutak crkvene glazbe u nas«. Voditelj razgovora bio je Mo. Izak Spralja.

Nakon razgovora priređen je mali prigodni koncert učenika Instituta.

* * *

U subotu 20. travnja Institut za crkvenu glazbu, Katedralni muški zbor, zajedno sa gostima iz inozemstva i domovine otputovali su u Suboticu. Podvečer istoga dana posjetili su grob Albe Vidakovića, oko kojeg se u tom času okupilo vrlo velik broj vjernika i svećenika ne samo iz Subotice već iz bliže i dalje okolice.

Sutradan u subotičkoj Katedrali održana je koncertirana pantifikalna sv. Misa, kojoj je predsjedao i propovijedao subotički biskup Matiša Zvekanović, školski kolega A. Vidakovića. Pjevali su zbor Instituta i Katedralni zbor. Tijekom poslijepodneva ponovljen je koncert skladbi A. Vidakovića i drugih hrvatskih majstora. I na misi i na koncertu zapažen je neobičajeno brojan posjet, što pokazuje koliko je Albe bio omiljen u puku svoga rodnog kraja. Gostoljubivost domaćina biskupa M. Zvekanovića, njegovih suradnika, obitelji Kulešević, subotičkih vjernika došla je do izražaja tijekom cijelog dvodnevnog boravka u tom gradu.

Izložba o. A. Vidakoviću prenesena je iz Zagreba u Suboticu i bila postavljena u Katedrali, da Subotičani mogu još bolje upoznati svoga sugrađanina.

Na kraju treba spomenuti i lijepo opremljenu knjižicu koju je prilikom svog desetgodišnjeg jubileja objavio Institut za crkvenu glazbu. Brojni podaci saopćeni u toj brošuri mogu zanimati svakog tko se zanima na napredak crkvene glazbe.

x x x

U ovom dvobroju »Sv. Cecilije« donosimo prilog s proslave 10. obljetnice Instituta: Uvodni govor maestra Anđelka Milanovića, Pozdravne govore, domaćih i stranih gostiju, referat dr. Đure Tomošić o osnutku i radu Instituta za crkvenu glazbu, Diskusiju: Sadašnji trenutak crkvene glazbe kod nas. Sa znanstvenog savjetovanja donosimo sažetke svih referata, dok će cjeloviti referati kao i sjećanja glazbenika-suvremenika na A. Vidakovića biti naknadno tiskana kao posebni prilog Sv. Ceciliji br. 2—3.